

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

11 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Ursache Petru,

Judecători–Timofti Vladimir, Gordilă Nicolae, Nicolaev Ghenadie și Alerguș Constantin,
a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Dubăsari Valeriu, de către inculpatul Nistor
Ion și de către avocatul acestuia, Țurcanu Alexei împotriva sentinței Judecătoriei Edineț
din 27 iunie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2013 în
cauza penală privindu-l pe

*Nistor Ion Tudor, născut la 19 iunie 1968, originar și
domiciliat în s. Alexandreni, r-nul Edineț;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 10.12.2010 până la 27.06.2011;*
- *în instanța de apel din 02.08.2011 până la 10.07.2013;*
- *în instanța de recurs din 08.10.2013 până la 11.02.2014,*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care și-a susținut recursul declarat de procuror și
a solicitat respingerea recursurilor declarate de inculpat și avocatul acestuia.

Avocatul Scutelnic Constantin în numele părții vătămate Munteanu Ion, care a
susținut recursul procurorului și s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor declarate
de inculpat și avocatul acestuia.

Avocatul Țurcanu Alexei și inculpatul Nistor Ion, care și-au susținut recursurile
declarate, pronunțându-se pentru respingerea recursului declarat de procuror.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în
baza actelor din dosar,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 27 iunie 2011, a fost încetat procesul penal
în privința lui Nistor Ion pe art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că există o hotărîre a
organului de urmărire penală, pentru aceeași faptă, de încetare a urmăririi penale și
scoatere a persoanei de sub urmărirea penală.

Nistor Ion a fost condamnat în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă
în mărime de 500 unități convenționale, cu privare de dreptul de a ocupa anumite funcții
și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin
cumularea parțială a pedepsei numite și a pedepsei neexecutate aplicate prin sentința
Judecătoriei Edineț din 16 decembrie 2010, pedeapsa definitivă lui i-a fost stabilită
amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privare de dreptul de a ocupa
anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către SC „Artasbocem” SRL a fost respinsă, deoarece pe acest caz este deja o hotărîre judecătorească rămasă irevocabilă, iar acțiunea înaintată de către IFS Edineț a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, prima instanță a reținut, că Nistor Ion activînd în calitate de colector de lapte la SRL”Agro-Dinian” la punctul de colectare din satul Zăbriceni, raionul Edineț, folosind situația de serviciu, ilegal a însușit banii destinați pentru plata cetățenilor, pentru laptele predat în lunile octombrie, noiembrie, decembrie 2009 și lunile ianuarie - februarie 2009 și anume de la Albu Lidia, Țiței Maria, Botnariuc Olga, Istrati Valentina, Zagorodniuc Areta, Țiței Angela, Albu Viorel, Albu Aliona, Țițeanu Silvia, Țiței Vitalie, Albu Valentina, Nistor Ion, Ciobanu Vasile, Văcari Vasile, Asandi Gheorghe, Danciuc Lidia și Scutari Mihail, cauzîndu-le o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 35927 lei.

Tot el, Nistor Ion, activînd ca director al SRL”Agro-Dinian” în perioada lunilor februarie-martie 2009 a colectat lapte de la GȚ „Ion Munteanu”, pe care l-a predat la SA ”Fabrica de brînzeturi” din Soroca nr. 2. În rezultat Nistor Ion, folosind situația de serviciu a însușit ilegal banii primiți de la fabrică în sumă 225394 lei pentru achitarea cu GȚ ”Ion Munteanu”.

În drept, aceste acțiunile ale lui Nistor Ion au fost încadrate în prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal – delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită în proporții deosebit de mari.

Tot el, Nistor Ion, activînd în calitate de director al SRL”Agro-Dinian” și al SRL ”Agrosolar” care sunt înregistrați ca plătitori ai TVA, cu scopul de a evita plata TVA în bugetul național a efectuat livrarea mărfii – laptelui în cantitate de 7623011 lei către SRL „Agrosolar”. Neachitînd datoria și știind despre faptul, că lichidarea debitorului aduce stingerea tuturor creanței față de creditori s-a adresat către Judecătoria Economică cu cerere introductivă pentru a iniția procedura de lichidare a întreprinderii SRL”Agro-Dinian”.

La data de 17.04.2009 în Monitorul Oficial nr.75-77 a fost publicată încheierea Curții de Apel Economice a Republicii Moldova din 06.04.2009 prin care în temeiul art.153 Legii insolvenței s-a dispus respingerea cererii introductive depusă de SRL”Agro-Dinian” conducător și fondator al căreia este Nistor Ion, privind intentarea procesului de insolvență, din motivul lipsei masei debitoriale, fiind intentată procedura de lichidare a debitorului.

În rezultatul acțiunilor infracționale ale lui Nistor Ion în bugetul public național nu au fost virate banii în sumă de 982089,71 lei.

În drept, aceste acțiunile ale lui Nistor Ion au fost încadrate în prevederile art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal – insolvența fictivă, care a cauzat creditorului daune în proporții deosebit de mari.

Tot el, Nistor Ion, intenționat, avînd scopul de a evita plata datoriei formate în rezultatul tranzacției de vânzare-cumpărare în baza contractului nr.48/03 din 05.02.2008 conform căruia SRL „Artasbocem” în conformitate cu facturile fiscale SW 066040 din 20.02.2008 și SW 1026292 din 02.05.2008 a livrat SRL”Agro-Dinian” marfă – îngrășăminte minerale la suma totală 1097090 lei.

Astfel, fiind director al SRL”Agro-Dinian” și al SRL „Agrosolar”, știind că SRL „Agrosolar” are datorii față de SRL”Agro-Dinian” în sumă totală de 7623011 lei și faptul că lichidarea debitorului aduce la stingerea tuturor creanțelor față de creditori s-a

adresat către Judecătoria Economică cu cererea introductivă pentru a iniția procedura de lichidare a întreprinderii SRL ”Agro-Dinian”.

La data de 17.04.2009 în Monitorul Oficial nr.75-77 a fost publicată încheierea Curții de Apel Economice a Republicii Moldova din 06.04.2009 prin care în temeiul art. 153 Legii insolvenței s-a dispus respingerea cererii introductive depusă de SRL ”Agro-Dinian” conducător și fondator căreia este Nistor Ion, privind intentarea procesului de insolvență, din motivul lipsei masei debitoriale, fiind intentată procedura de lichidare a debitorului.

Asupra acestor acțiuni, în ședința instanței de judecată, acuzatorul de stat a solicitat să fie calificate în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, excluzând din învinuirea lui art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal – insolvența intenționată.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, de către reprezentantul SRL „Artasbocem”, Platon Eduard și de către inculpatul Nistor Ion.

3.1. Procuror în apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Nistor Ion să fie condamnat în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv – 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, pedeapsa stabilită prin sentința anterioară de 500 unități convenționale să fie executată de sinestătător, cu admiterea acțiunilor civile înaintate, invocând că instanța de fond corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă incorect a încetat procesul penal în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, deoarece încetarea procesului penal duce la încălcarea drepturilor părții vătămate la o examinare echitabilă a cauzei, prevăzută de art.6 CEDO, această încălcare fiind un viciu fundamental de care a fost afectată ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale și scoatere a lui Nistor Ion de sub urmărirea penală. Prin dispozitivul sentinței instanța de fond a aplicat inculpatului o pedeapsă complementară – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, fără a fi specificat concret funcția sau activitatea de care a fost privat inculpatul, sentința contravine prevederilor legale și nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În ședința instanței de apel procurorul Dubăsari Valeriu a susținut apelul declarat de către acuzatorul de stat, Begu A. solicitând admiterea acestuia.

Suplimentar a invocat că din concluziile scrise ale procurorului Begu A., expuse în instanța de fond, rezultă că învinuirea inculpatului a fost adusă în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, în ce privește învinuirea în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal a menționat că inițial acuzatorul de stat s-a referit la prevederile art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, dar a susținut învinuirea și stabilirea pedepsei numai referitor la învinuirea în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal și apelul a fost înaintat, la fel, numai referitor la art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal. Consideră că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal și art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost dovedită pe deplin.

Din concluziile înaintate de către procurorul Begu A., reiese că a fost susținută poziția de învinuire în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 191 alin. (5) Cod penal, în concluziile scise ale acuzatorului de stat fiind descrisă fapta cu insolvența fictivă, cu referirea la art. 252 alin. (2) lit. b) Cod

penal, dar la finele concluziilor fiind omisă această învinuire. Au fost pornite cauze penale separate, atât pe capătul de învinuire ce ține de insolvabilitatea fictivă, cât și pe cel ce ține de insolvabilitatea intenționată. Pe episodul cu SRL „Artasbocem” urmărirea penală a fost intentată conform art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, în ordonanța de pornire a urmării penale conform art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal sunt expuse detaliat motivele care au servit la începerea urmării penale, astfel a fost susținută poziția pe toate capetele de învinuire, inclusiv art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 191 alin. (5) Cod penal.

3.2. Reprezentantul SRL „Artasbocem”, Platon Eduard, în apelul declarat a solicitat casarea sentinței în partea respingerii acțiunii civile înaintate de SRL „Artasbocem” privind încasarea datoriei în mărime de 1097090 lei și taxei de stat în sumă de 32912,70 lei, cu admiterea acțiunii civile înaintate și încasarea sumelor pretinse din contul lui Nistor Ion în beneficiul SRL „Artasbocem”, invocând că instanța de fond greșit a interpretat sensul acțiunii civile înaintate de către SRL „Artasbocem”, deoarece din conținutul acesteia reiese că sumele pe care solicită să fie încasate trebuie să fie încasate de la inculpat și nu din contul SRL „Agro-Dinian” în beneficiul SRL „Artasbocem” și dat fiind faptul că Nistor Ion a fost recunoscut vinovat în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, respectiv SRL „Artasbocem” urmează a fi recunoscut ca parte vătămată.

3.3. Inculpatul Nistor Ion, în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, în partea ce ține de condamnarea în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal și în partea admiterii acțiunii Inspectoratului Fiscal de Stat Edineț, cu pronunțarea unei decizii de achitare, invocând că nu este de acord cu sentința primei instanțe în partea condamnării în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, infracțiune care presupune răspundere pentru insolvabilitate fictivă, în situația dată există hotărârea Curții de Apel Economică din 22.12.2010 prin care s-a dispus lichidarea SRL „Agro-Dinian”, iar creanțele neexecutate au fost considerate ca stinse, astfel insolvabilitatea SRL „Agro-Dinian” a fost una reală și nu fictivă, concluzia instanței de fond privitor la prezența unei insolvabilități fictive pentru care a fost condamnat nu are suport legal și material, la fel nu este de acord cu admiterea acțiunii depuse de către Inspectoratul Fiscal de Stat Edineț, deoarece asupra pretențiilor materiale înaintate există o hotărâre judecătorească și nu pot fi examinate și soluționate printr-o altă hotărâre judecătorească.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către reprezentantul SRL „Artasbocem”, Platon Eduard și de către inculpatul Nistor Ion.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu și ponunțată o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Nistor Ion în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece există circumstanțe, care exclud urmărirea penală în temeiul art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală.

Nistor Ion a fost condamnat în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10000 lei, cu privarea de dreptul de a gestiona organe comerciale statale și nestatale pe un termen de 2 ani.

În rest au fost menținute dispozițiile instanței de fond.

4.2. Instanța de apel și-a argumentat soluția prin aceea, că apelul declarat de către inculpat l-a considerat contradictoriu circumstanțelor stabilite pe cauză și urmează a fi respins, deoarece apelul este o relatare a versiunii inculpatului în viziunea sa, aceste relatări se contrazic total cu probele cercetate care demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De asemenea Colegiul a considerat apelul reprezentantului SRL „Artasbocem” Platon Eduard declarativ și fără invocarea la careva motive întemeiate de apel, iar afirmațiile invocate urmează a fi respinse, deoarece nu corespund circumstanțelor stabilite de instanța de fond pe parcursul examinării cauzei, în legătură cu ce apelul respectiv a fost respins ca nefondat.

Au fost respinse afirmațiile invocate în apel referitor la faptul că instanța de fond greșit a interpretat sensul acțiunii civile înaintate de către SC „Artasbocem” SRL, că din conținutul acesteia reiese că sumele pe care solicită să fie încasate trebuie să fie încasate de la inculpat și nu din contul SRL „Agro-Dinian” în beneficiul SC „Artasbocem” SRL și dat fiind faptul că Nistor Ion a fost recunoscut vinovat în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, respectiv SC „Artasbocem” SRL urmează a fi recunoscut ca parte vătămată, dat fiind faptul că SC „Artasbocem” SRL de fapt a fost recunoscut ca parte vătămată referitor la învinuirea adusă în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, învinuire care nici nu a fost susținută de acuzare.

Mai mult, prin hotărârea Judecătorei Economice de circumscripție din 26.03.2009 a fost admisă acțiunea civilă cu încasarea de la SRL „Agro-Dinian” în folosul SC „Artasbocem” SRL a sumei de 1097090 lei și taxei de stat 32912,70 lei, hotărâre care este în vigoare și are puterea lucrului judecat, astfel aceiași sumă pretinsă nu poate fi încasată repetat de la Nistor Ion, mai ales că „ultimul nici nu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii penale incriminate pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Cît privește apelul declarat de procurorul procuraturii Edineț Begu Andrei Colegiul penal a menționat apelul procurorului referitor la învinuirea lui Nistor Ion în baza art. 191 alin. (5) Cod penal este absolut declarativ și nemotivat, procurorul indică doar declarativ despre faptul că instanța incorect a încetat procesul penal, apreciind superficial încălcarea drepturilor părților vătămate prin prizma CEDO, pretinde că încălcarea dată este un viciu fundamental de care a fost afectată ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale și scoaterea lui Nistor Ion de sub urmărirea penală, însă n-a motivat și n-a indicat concret în ce constă esența apelului, nu a argumentat ilegalitatea hotărârii atacate cu indicarea temeiurilor de fapt și de drept, ceia ce propune procurorul referitor la condamnare nici nu se acordă cu apelul declarat.

Instanța de fond a motivat contradictoriu încetarea procesului penal în privința lui Nistor Ion în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, pe temeuri diferite, pe cînd apelul declarat de procuror vizează anumită situație a sentinței, fără a fi atacată sentința în întregime în latura art. 191 alin. (5) Cod penal și fără a aduce motive de fapt sau de drept, precum și fără a face trimitere la probe și argumente de ce se propune condamnarea inculpatului în baza art. 191 alin. (5) Cod penal.

Totodată, în situația cînd acuzatorul de stat, participînd în ședința instanței de fond de fapt nu a susținut acuzarea și nu a solicitat condamnarea lui Nistor Ion în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapt confirmat și prin concluziile scrise anexate la materialele cauzei, deși și-a exercitat dreptul său procesual și a atacat sentința instanței de fond, iar în apelul declarat nu se pronunță deloc în latura dată, nu critică, nu indică probele și nu propune condamnarea inculpatului în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, în atare circumstanțe nu poate fi agravată situația inculpatului și se impune soluția de admitere a apelului procurorului, din alte motive decît cele invocate, în temeiul art.409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței, cu încetarea procesului penal în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința lui Nistor Ion pe motivul că există circumstanțe care exclud urmărirea penală, în temeiul art. 275 pct. 9), 391 pct.7) Cod de procedură penală, anume faptul că acuzarea a renunțat

la învinuirea adusă, instanța de judecată nu s-a pronunțat în latura dată, iar în apel procurorul nu atacă în această latură.

Deoarece instanța de fond incorect prin dispozitivul sentinței a aplicat inculpatului pedeapsă complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, fără indicarea concretă a funcției sau activității de care a fost privat inculpatul, în legătură cu ce instanța de apel, anume în latura dată a admis apelul procurorului, cu casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit căreia i-a stabilit pedeapsa inculpatului în baza art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal sub formă de amendă cu privarea de dreptul de a gestiona organe comerciale statale și nestatale pe un termen de 2 ani.

5. Hotărârile nominalizate sunt atacate cu recursuri ordinare de către procuror, de către inculpatul Nistor Ion și de către avocatul acestuia, Țurcanu Alexei.

5.1. Procurorul în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contravine dispozitivului hotărârii;

- instanța de fond în partea descriptivă a sentinței deși a reținut ca fiind dovedite comiterea de Nistor Ion a infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal și art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, în dispozitivul sentinței pe capătul de învinuire prevăzut de art. 191 alin. (5) Cod penal încetează procesul penal, iar referitor la capătul de învinuire prevăzut de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal în genere nu se expune;

- instanța de fond neîntemeiat și-a motivat soluția, precum că anularea ordonanței procurorului A.Begu din 30.06.2010, de încetare a urmăririi penale în cauza lui Nistor Ion, este contrară legii, deoarece în ordonanța procurorului r-nului Edineț din 30.07.2010 este adoptată și motivată în conformitate cu prevederile art. 287 alin. (1) CPP, adică ordonanța procurorului ierarhic inferior este considerată ca ilegală;

- din conținutul ordonanței din 01.03.2010, reiese că ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 30.11.2009 emisă de procurorul A.Begu, este ilegală, ea fiind contestată de partea vătămată Ion Munteanu la procurorul ierarhic superior, deoarece din materialele acumulate suplimentar, reiese că acțiunile lui Nistor Ion, întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, fiind pornită cauza penală nr. 201014022. La fel, ca vădit ilegală la 01.03.2010 a fost anulată și ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală a lui Nistor Ion, referitor la delapidarea averii străine încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea unui prejudiciu considerabil în sumă de 35927 lei unor cetățeni din satele Zăbriceni și Onești raionul Edineț, emisă la 12.11.2009;

- vinovăția lui Nistor Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal se confirmă din declarațiile părților vătămate, a martorilor, dar și prin probele scrise prezentate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel;

- nu este de acord cu soluția instanței de apel referitor la încetarea procesului penal în privința lui Nistor Ion pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform prevederilor art. 275 pct. 9), 391 pct.7) Cod de procedură penală, deoarece urmărirea penală pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost pornită la 20.10.2009 pe marginea materialelor de control la cererea reprezentantului SRL „Artasbocem” referitor la insolvabilitatea intenționată inițiată de administratorul SRL „Agro-Dinian” Nistor Ion, iar ulterior la 16.11.2010 lui Nistor Ion i-a fost înaintată învinuirea conform prevederilor art. 252 alin. (2) lit. b) Cod

penal și art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal la 22.11.2010, fiind întocmit rechizitoriul și cauza penală fiind expediată în judecătoria Edineț;

- completarea și concretizarea poziției procurorului în instanța de apel se datorează faptului că instanța de apel, pînă a pronunța decizia pe prezenta cauză penală s-a retras de 2 ori în camera de deliberare, apoi au revenit în sala de judecată, avînd de concretizat poziția atît a procurorului referitor la apelurile declarate (și în special la apelul procurorului), și a celorlalți participanți cît și faptul, dacă nu se solicită cercetarea suplimentară a unor probe;

- nu este clară soluția instanței de apel referitor la art.84 alin. (4) Cod penal, deși procurorul a solicitat să nu fie aplicate prevederile art. 87 Cod penal, deoarece sentința din 16.12.2010 prin care lui Nistor Ion i-a fost aplicată pedeapsa pe art. 190 alin. (1) Cod penal – amendă 300 unități convenționale, a fost contestată și se află spre examinare la Curtea de Apel Bălți, iar instanța de fond a aplicat prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, deoarece i-a stabilit pe prezenta cauză pedeapsa sub formă de amendă prin cumul parțial în mărime de 600 unități convenționale, instanța de apel ajunge la concluzia că nu pot fi aplicate prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, totuși se casează sentința primei instanțe referitor la art. 252 alin. 2 lit. b) Cod penal, în rest „se mențin dispozițiile instanței de fond”.

5.2. Inculpatul în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală solicită casarea hotărîrilor, cu achitarea sa pe art. 253 alin. 2 lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, invocînd că:

- nu este de acord în partea ce ține de condamnarea sa pe art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, dar și cu admiterea acțiunii înaintată de către IFS Edineț;

- în materialele dosarului este tabelul creanțelor SRL „Agro-Dinian” în proces de insolvență, aprobat de Curtea de Apel Economică la 26.11.2009, din care se vede, că valoarea creanțelor validate constituie 4 370 059,13 lei, astfel, instanțele de fond și de apel urmau să stabilească dacă debitorul SRL „Agro-Dinian” a avut posibilitate reală să achite integral creanțele creditorilor, adică suma de 4 370 059,13 lei,

- instanța de fond și de apel s-au limitat doar la faptul că a considerat dovedită posibilitatea debitorului de a achita datoria în mărime de 982 089 lei față de buget în persoana inspectoratului fiscal Edineț;

- din tabelul creanțelor se vede că creditorului IFS Edineț i s-a validat: creanța de rangul III - 673 730,18 lei, creanța de rangul VI - 344 895,7 lei, în total 1 018 625,88 lei; creditorului CNAS i s-a validat creanța de rangul III - 2 549,07 lei, creanța de rangul VI - 9 226 lei, în total 11 775,07 lei. Datoria totală față de buget, adică creanțele de rangul III și de rangul VI constituie 1 030 400,95 lei. Din raportul nr. 3 din 10.03.2010, prezentat instanței de insolvență de către Administratorul insolvenței, anexat ca probă la dosar, se vede că în bugetul de stat a fost achitată suma de 96 913,32 lei, Casei naționale de Asigurări Sociale i s-a achitat 369,68 lei, în total s-au achitat 97 283 lei. Suma stinsă prin anulare conform hotărîrii instanței de insolvență nr. 2e-313/2010 din 22 decembrie 2010 constituie 933 117,95 lei. Apare o diferență de 48 971,05 lei, care nu are argumentare;

- există o hotărîre judecătorească definitivă prin care în folosul creditorului IFS Edineț i s-a adjudecat creanța de 1030400,95 lei din contul debitorului SRL „Agro-Dinian”, din care 97 283 lei au fost plătite în cadrul procedurii de insolvență, iar în cazul în care există o hotărîre definitivă prin care datoria este încasată de la SRL „Agro-Dinian” în proces de insolvență, nu mai poate fi pronunțată o altă hotărîre asupra aceleiași sume;

- insolvabilitatea nu poate fi declarată fictivă dacă obiectiv în cadrul procesului de insolabilitate datoriile au fost în mărime de 4370059,13 lei, iar posibilități reale de achitare au fost în mărime de 120 750 lei. Insolabilitatea a fost una reală și obiectivă, fapt confirmat prin hotărârea Curții de Apel Economice nr. 2e-313/2010 din 22 decembrie 2010. Concluzia instanțelor de judecată despre faptul că IFS Edineț i s-a cauzat un prejudiciu este nefondată, fiindcă soarta datoriei agentului economic SRL „Agro-Dinian” către IFS Edineț a fost hotărâtă în procedura de insolabilitate. Aceeași sumă nu poate apărea ca un alt prejudiciu într-un dosar penal;

- în situația dată nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindcă insolabilitatea este una reală, creditorului nu i s-a cauzat un prejudiciu, fiindcă soarta prejudiciului a fost soluționată de drept în cadrul procedurii de insolabilitate.

5.3. Avocatul Țurcanu Alexei în numele inculpatului Nistor Ion în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală solicită casarea hotărârilor, cu achitarea lui Nistor Ion pe art. 253 alin. 2 lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii de insolabilitate fictivă, invocând că:

- decizia instanței de apel în partea ce ține de condamnarea lui Nistor Ion pe art. 253 alin. 2 lit. b) Cod penal și de admitere a acțiunii înaintate de către IFS Edineț urmează a fi casată, pentru motivul că fapta incriminată nu întrunește toate elementele constitutive ale infracțiunii de insolabilitate fictivă;

- Nistor Ion este invinuit că a săvârșit fapta de insolabilitate fictivă cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, dar nici în actul de învinuire, nici în sentință și nici în decizie nu este descrisă acțiunea sau inacțiunea prin care s-a săvârșit fapta de insolabilitate fictivă;

- sub aspectul laturei obiective a infracțiunii de insolabilitate fictive „livrarea mărfii – laptelui în cantitate de 7623011 lei către SRL „Agrosolar” este o simplă operație economică și nu este un act de conduită interzis de norma penală, care i se incriminează lui Nistor Ion, iar depunerea cererii introductive constituie o obligație a debitorului, prevăzută de art. 26 Legea insolabilității –(Monitorul Oficial 139-140/1082, 15.11.2001), în prezent abrogat în legătură cu adoptarea la 29.06. 2012 a Legii insolabilității (MO din 16.09.2012, Nr.193-197/663).

- pentru a stabili vinovăția lui Nistor Ion în săvârșirea infracțiunii de insolabilitate fictivă, urma să se stabilească dacă la data depunerii cererii introductive exista starea de insolabilitate a debitorului sau informația înaintată pentru intentarea acestui proces era falsă;

- la momentul înaintării cererii introductive starea economico-financiară a SRL „Agro-Dinian” corespundea anume acestui criteriu. La data depunerii cererii introductive SRL „Agro-Dinian” nu dispunea în genere de bani lichizi pentru achitarea creanțelor, ori această situație corespundea întocmai temeiului general de intentare a procesului de insolabilitate, prevăzut de art. 22 alin. (2) Legea insolabilității. În acest caz, debitorul s-a conformat conduitei imperative dispusă de art. 26 Legea insolabilității, pentru că continuarea activității lui putea frustra interesele creditorilor atât reali, cât și potențiali;

- probele la care s-a făcut trimitere, și anume bilanțul contabil, raportul administratorului și declarațiile martorului Casian Tamara, dovedesc starea de insolvență a debitorului la data depunerii cererii introductive, dar anume aceste probe au fost lăsate fără apreciere de către instanțe;

- instanțele de fond și apel urmau să stabilească dacă debitorul SRL „Agro-Dinian” a avut posibilitate reală să achite integral creanțele creditorilor, adică suma de 4370059,13 lei, instanța de fond și de apel, însă, s-au limitat doar la faptul că a considerat dovedită posibilitatea debitorului de a achita datoria în mărime de 982 089 lei față de buget în persoana Inspectoratului Fiscal Edineț pînă la depunerea cererii introductive, aceasta însă nu corespunde situației de fapt;

- există o hotărîre judecătorească definitivă prin care în folosul creditorului IFS Edineț i s-a adjudecat creanța de 1030400,95 lei din contul debitorului SRL „Agro-Dinian”, din care 97 283 lei au fost plătite în cadrul procedurii de insolvență, iar în cazul în care există o hotărîre definitivă prin care datoria este încasată de la SRL „Agro-Dinian” în proces de insolvență, nu mai poate fi pronunțată o altă hotărîre asupra aceleași sume;

- insolvența nu poate fi declarată fictivă dacă obiectiv în cadrul procesului de insolvență datoriile au fost în mărime de 4370059,13 lei, iar posibilități reale de achitare au fost în mărime de 120 750 lei. Insolvența a fost una reală și obiectivă, fapt confirmat prin hotărîrea Curții de Apel Economice nr. 2e-313/2010 din 22 decembrie 2010. Concluzia instanțelor de judecată despre faptul că IFS Edineț i s-a cauzat un prejudiciu este nefondată, fiindcă soarta datoriei agentului economic SRL „Agro-Dinian” către IFS Edineț a fost hotărîută în procedura de insolvență. Aceeași sumă nu poate apărea ca un alt prejudiciu într-un dosar penal;

- în situația dată nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindcă insolvența este una reală, creditorului nu i s-a cauzat un prejudiciu, fiindcă soarta prejudiciului a fost soluționată de drept în cadrul procedurii de insolvență;

- instanțele de judecată urmau să țină cont de faptul că SRL „Agro-Dinian” a fost o persoană juridică ale cărei drepturi și obligații se dobîndesc la data înregistrării de stat și încetează la data radierii ei din registrul de stat, iar prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 22.12.2010 s-a aprobat bilanțul de lichidare și s-a dispus lichidarea SRL „Agro-Dinian”. În baza acestei hotărîri persoana juridică a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice, deci odată ce drepturile și obligațiile SRL „Agro-Dinian” s-au stins și nimeni nu mai poate pretinde exercitarea sau executarea lor.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost

individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelurilor declarate nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de procuror în apelul său și nu a constatat fapta prevăzută de art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca fiind săvîrșită de inculpat și nu s-a pronunțat asupra legalității sentinței privind încetarea procesului penal pe art. 191 alin. (5) Cod penal, din care considerente urmează a fi casată decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

6.1. Cu referire la recursul declarat de procuror.

Colegiul lărgit atestă încălcări ale normelor procedurale prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, comise de către instanța de apel la judecarea apelului declarat de către procuror și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, din care considerente se impune soluția admiterii recursului procurorului, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Din conținutul apelului declarat de către procurorul Andrei Begu (vol. III, f.d. 279-280), rezultă că acesta își exprimă dezacordul „privind încetarea procesului penal pe art. 191 alin. (5) Cod penal în privința inculpatului Nistor Ion, deoarece încetarea procesului penal duce la încălcarea drepturilor părții vătămate la o examinare echitabilă a cauzei, prevăzută de art.6 CEDO, această încălcare fiind un viciu fundamental de care a fost afectată ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale și scoatere a lui Nistor Ion de sub urmărirea penală, fapt pe care prima instanță l-a trecut cu vederea”.

În acest sens, Colegiul lărgit atestă, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra legalității sentinței privind încetarea procesului penal pe art. 191 alin. (5) Cod penal în privința inculpatului.

Potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel, deși aceasta a conchis că „*apelul procurorului referitor la învinuirea lui Nistor Ion în baza art. 191 alin. (5) Cod penal este absolut declarativ și nemotivat, procurorul indică doar declarativ despre faptul că instanța incorect a încetat procesul penal, apreciind superficial încălcarea drepturilor părților vătămate prin prizma CEDO, pretinde că încălcarea dată este un viciu fundamental de care a fost afectată ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale și scoatere a lui Nistor Ion de sub urmărirea penală, însă n-a motivat și n-a indicat concret în ce constă esența apelului, nu a argumentat ilegalitatea hotărîrii atacate cu indicarea temeiurilor de fapt de drept, ceia ce propune procurorul referitor la condamnare, nici nu se acordă cu apelul declarat*” și a constatat, că „*careva motive în apel referitor la învinuirea adusă lui Nistor Ion în baza art. 191 alin. (5) Cod penal de fapt lipsesc, astfel apelul în latura dată este fără esență și pur declarativ, în legătură cu ce Colegiul penal respinge apelul procurorului în latura acuzării în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, cu menținerea sentinței în latura dată fără modificări*”, instanța de apel urma să se expună profund asupra legalității soluției pe acest capăt de învinuire invocat de către procuror în apelul său, odată ce procurorul-apelant, dar și procurorul-participant în ședința instanței de apel au solicitat condamnarea inculpatului și pe acest capăt de învinuire.

Circumstanțele expuse atestă că, instanța de apel nu a judecat apelul procurorului pe acest episod al învinuirii în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, pe cînd urma să facă o verificare a legalității soluției adoptate de prima instanță pe învinuirea în baza art. 191 alin. (5) Cod penal.

6.1.1. Ceea ce ține de învinuirea pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, chiar dacă procurorul-participant în ședința instanței de apel – Dubăsari Valeriu, a solicitat condamnarea lui Nistor Ion și pe acest capăt de învinuire, procurorul-apelant Begu Andrei nu a reflectat această capăt de învinuire în apel și nici nu a solicitat condamnarea pe art. 252 alin. (1) lit. b) Cod penal, care se referă la episodul de insolvabilitate intenționată.

Astfel, se constată univoc, că procurorul Begu Andrei în apelul declarat la data de 25.11.2011 (vol. III, f.d. 279-280) nu a solicitat condamnarea inculpatului Nistor Ion și pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Procurorul-participant în ședința instanței de apel, Dubăsari Valeriu, în ședința din data de 02.11.2012, precum și în conluziile scrise ale acestuia, anexate la materialele cauzei (vol. IV, f.d. 150 verso) a solicitat condamnarea inculpatului Nistor Ion și pe art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, chiar dacă tot el în ședința instanței de apel la data de 11.10.2012 (vol. IV, f.d. 143) a recunoscut că „apelul a fost înaintat doar în ceea ce ține de art. 253 Cod penal”, nu și art. 252 alin. (2) Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 402 alin. (4) Cod de procedură penală, rezultă că procurorul Dubăsari Valeriu era în drept să înainteze în termen de 15 zile apel suplimentar la apelul inițial (al procurorului Begu Andrei), ceea ce nu a realizat conform materialelor dosarului penal.

În instanța de apel cauza s-a examinat din 05.10.2011 (vol. IV, f.d. 65), cu participarea procurorului - Dubăsari Valeriu, care evident că la prima ședință avea copia apelului procurorului Begu Andrei, deoarece nu a solicitat o copie a apelului procurorului.

Din aceste considerente, Colegiul lărgit consideră, că procurorul Dubăsari Valeriu, deoarece nu a declarat apel suplimentar în termenul prevăzut de Lege, nu este în drept să atace cu recurs ordinar în această parte hotărârile adoptate, deoarece nu a folosit calea ordinară de atac – apelul.

6.2. Cu referire la recursurile declarate de către inculpatul Nistor Ion și de către avocatul acestuia, Turcanu Alexei.

Potrivit art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

Conform prevederilor art.394 Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, cașind sentința parțial și rejudecând cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, referitor la art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel urma ca, în conformitate cu cerințele art.394 și art.417 Cod de procedură penală, deoarece s-a rejudecat cauza după regula primei instanțe, să constate fapta săvârșită de către inculpat în baza respectivei infracțiuni. Însă, din conținutul deciziei rezultă că o astfel de constatare a faptei infracțiunii nu există, cu atât mai mult că nici prima instanță în sentință nu a descris fapta constatată pe învinuirea în baza art. 253 alin. (2) Cod penal, cu referire la insolvabilitatea fictivă.

Potrivit sentinței, instanța de fond, examinând în ședință probele prezentate de procuror, și anume, declarațiile inculpatului, dar și a reprezentantului legal al părții vătămate IFS Edineț, Bandalac Vasile l-a condamnat conform învinuirii formulate,

concluzionînd dovedit faptul comiterii de către acesta a infracţiunii prevăzute de art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanţa de apel cas nd sentinţa şi rejudic nd cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanţa, urma să audieze părţile conform prevederilor art.417 Cod de procedură penală şi, la solicitare, să administreze noi probe, fapt ce, conform procesului verbal al şedinţei instanţei de apel, nu a avut loc.

 n acest sens, instanţa de apel s-a limitat doar la o frază de ordin general *„deşi Nistor Ion nu a recunoscut vina sa în învinuirea adusă pe art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal sub formă de insolvabilitate fictivă cu cauzarea daunei în proporţii deosebit de mari, Colegiul consideră că vina inculpatului s-a demonstrat complet prin probele cercetate, printre care şi declaraţiunile reprezentantului V.Bandalac, prin  nscisuri - documente - cercetate, printre care cererea IF Edineţ şi documentele anexate la cerere, prin informaţia privind rulajele din contul SRL ”Agro-Dinian” şi SRL ”Agrosolar”, probe care se coroborează şi sunt puse la baza condamnării inculpatului”*, ceea ce nu este clar.

Instanţa de apel urma să descrie în decizie probe concrete, care confirmă vinovăţia inculpatului pe art. 253 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică de comitere a insolvabilităţii fictive.

Potrivit literaturii de specialitate, obiectul material al insolvabilităţii fictive îl reprezintă anumite documente false:

- cererea scrisă falsă de intentare a procesului de insolvabilitate;
- anexele la această cerere şi ele false.

Instanţa de apel însă, nu a specificat în decizia adoptată şi nu a descris în fapta constatată de prima instanţa care sunt documentele false prezentate de către inculpat, sau de ce este falsă cererea de intentare a procesului de insolvabilitate.

Astfel, instanţa de apel a examinat probele superficial, fără ca acestea să fie minuţios analizate şi apreciate în ansamblu cu alte probe, care în opinia procurorului, confirmă vinovăţia inculpatului în cele incriminate.

Reieşind din aceste motive, recursurile declarate de către inculpatul Nistor Ion şi de către avocatul acestuia,  rcanu Alexei urmează a fi admise, casată decizia instanţei de apel, cu dispunerea rejudic rii cauzei în instanţa de apel.

6.3. La rejudicarea cauzei instanţa de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudicare şi limitele acesteia, să se pronunţe la modul cuvenit şi în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de apelanţi şi ţin nd cont de motivele casării deciziei atacate, expuse în pct. 6.1. – 6.2. din prezenta decizie, să pronunţe o hot r re legală şi întemeiată.

 n conformitate cu prevederile art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit pentru a asigura buna desfăşurare a procesului penal, menţine măsura preventivă aplicată prin sentinţa faţă de Nistor Ion – obligarea de a nu părăsi localitatea.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curţii de Apel Bălţi, Dubăsari Valeriu, de către inculpatul Nistor Ion şi de către avocatul  rcanu Alexei în numele inculpatului, casează decizia Colegiului penal al Curţii de

Apel Bălți din 13 iunie 2013 în privința lui **Nistor Ion Tudor**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Se mențin dispozițiile sentinței cu privire la măsura preventivă aplicată lui Nistor Ion Tudor – obligarea de a nu părăsi localitatea.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată în ședință publică la 25 februarie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin